

Samuel Bohl

**M. Samuel Bohl Gryphenbergensis Pomeranus, S.S. Theologiae Studiosus
Officiosissime & amicosissime invitat Cultores Linguae Sanctae ad audiendam
Apodixin Constructionis Scripturae Testamenti Veteris. pro ut suppeditat eam
Positus Vocum Et Accentuatio**

Rostochii: Kilius, 1637

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn742546772>

Druck Freier Zugang

CIc-2781¹¹

M. SAMVEL BOHL,

Gryphenbergensis Pomera-

nus, S. S. Theologiæ Stu-

diosus

Officiosissime & amiceissime invitat

CULTO- RES LINGUÆ

Sanctæ ad audiendam

APODIXIN

CONSTRUCTIONIS

SCRIPTURÆ TESTA-

MENTI VETERIS.

pro ut suppeditat eam

POSITUS VOCUM ET AC-

CENTUATIO.

ROSTOCHII,

Excudebat NICOLAUS KILIUS, Acad. Typogr.

Anno M. DC. XXXVII.

CIC- 2781 //

618

M. SAMUEL BOHLE

Graphische Porzellan

1852 2. Aufl.

1852

Verlag von C. F. W. Neumann

CUT TO

RES LINGUA

2. Aufl. 1852

ALPHABET

CONSTRUCTIONIS

GRAPHICAE TESTA

M. SAMUEL BOHLE

Verlag von C. F. W. Neumann

POSTERIS VOCUM ET AC

CONSTRUCTIONIS

GRAPHICAE TESTA

M. SAMUEL BOHLE

Verlag von C. F. W. Neumann

1852 2. Aufl.

DUm novæ suboriuntur
hæreses, necesse est earundem
autores novas comminiscan-
tur scripturæ explicationes;
Nam sicut quilibet pro se
mentitur loqui Spiritum San-
ctum, ita nemo non insuum sensum Dei detor-
quet eloquia. Et cum maxima pars mundi non
bibat ex fontibus, multi student, ut suo vene-
no inficiant rivulos, ut quod respuebat fons,
certo admittat propago. Et dolendum sane est,
quod semel discussis tenebris Ecclesiæ, & satis
commoda versione Biblica proposita, tamen
alii non satis instructi mediis interpretationis
hanc sugillarint, & etiamnum sine ratione car-
pant, quæ quantum turbent, quotidiana testa-
tur experientia. Non hoc volo, quasi non liceat
accuratius perspicienti sensum Spiritus Sancti,
discedere à versione, sed hoc tantum doleo,
quod non substitutis melioribus, bona con-
temnantur, atq; ita turbentur incerti.

Non autem finis erit novarum versionum,

A 2

sem-

semper enim habebit Magistellus, quod alia latinitate queat efferri, sæpe habebit concionator, quo fontes allegatos prostituat, antequam credamus & demonstretur, propositiones lingvæ Hebraicæ non admittere duplicem constructionem, nisi cum duplex respectus, de quo autem prius erit certandum ex arte, num detur, involvitur. Duplex autem constructio facile refutatur, cum positum vocum & accentuationem recte intelligimus, tunc enim contradicentem hoc effato constringo. *Hæc propositio, Hic versus, ratione constructionis, non potest aliter efferri, atqui sic, quia nunquam Spiritus Sanctus seu ipsa lingua tali positi talem constructionem proponit, imo, nunquam nullo dato, nullo inquam dato dissimili exemplo, versus ejusdem sensus vel etiam constructionis repetitur, si sit tot vocum, qui non una eademq, veniat accentuatione exemplum simile est vulgare propositu, & quod cum antea sit notum meum collegium non tangit, adduco ex Esaia 53. ubi de Messia dicitur quod sit Percussus à DEO, Hic fuerunt, ut audio, qui Muchæ elochim explicarunt contra contradicentes per percussum Deum, Hæc si tyro linguæ hujus audiat, videt prostitui linguam, cum adjectivum præcedat, quod debebat*

Debat sequi, ut alias rationes taceam, Ita in hoc positu quem meditor est progrediendum, qui tanta cum incertitudine ignoratur, quanta cum securitate negligitur, Et ipsa accentuatio, quam certò credita fuit tantum inservire Musicæ, tam incertam manere facit distinctionē. Est autem positus vocum, pro ut ego cum fumo, certa lex, qua docet quando in propositione vel ejus partibus latius extensis, precedere, vel sequi, vel interponi debet Nomen pronomen vel particula, Et quo inter se repetita ordine, adeo ut hisce juxta regulas collocatis, perpetuo dare queā rationem, quare contra ordinarium positum procedat Spiritus Sanctus, Et ratio ex similibus locis confirmetur cui positi inservit accentuatio, ex qua in se certo modo rectius intelligitur.

Et censeo omnino, æternum DEI Spiritum tam arctis canonibus voluisse includere suum verbum, ut eo perfectior, & ab omnibus ambiguitatibus magis immunis esset sensus literalis & Grammaticus, & hæretici, falsatores detorsores non haberent, quo se coram judice supremo excusent,

Exordiar ergo DEO volente, in honorem DEI nostri, confirmationem fidei & certitudinis & meæ & auditorum meorum, & propo-

nam 1. TOTAM DOCTRINAM ACCENTUUM, incipiens à primis principijs, ad ministerium sensus usq; ea perducens, sicuti probam quandam in disputationibus aliquot publicis feci, quarum ut & subsequens compendium jam promitto. 2. Demonstrabo POSITUM VOCUM, & rationes diversitatis semper & ubiq; infallibiliter tradam, etiam cum de longe ex respectu versus alterius cujusdam variat positus in uno, horum inquam rationes dabo, & ex scripturae via perpetua confirmabo, incredibile enim est, quam arctis legibus, quod rudi exemplo Figurarum Grammaticarum necessario in illo loco ubi occurrunt, ponendarum, si instituti ratio permetteret declarare possem, suum verbum adstrinxerit nostri causa liberrimus spiritus,

Hoc Collegium jam intimare volui, ut tandem post aliquot septimanas aperiatur. Jam enim sum in eo totus, ut Jobi Orationes cum Orationibus conferam, argumentorum vim & rationem connexionis demonstrem, ut verba unius ex alterius responsione dimetienda esse doceam, quod absoluta Grammatica hac septimana Dn. auditoribus meis propono. Nec patitur Esaïas, in quo figuras Rhetoricas & Propheticas

pheticas cū idiotismo linguæ, nec Zacharias, cuius Targum, nec Malachias, cuius Commentatores Judaicos, nec Epistola ad Hebræos, cuius paraphrasin Syriacam, in diversis collegijs explico, ut statim hoc quod intimavi aperiam collegium. Incipiam ergo absoluto Jobo tam ob horæ commoditatem, quæ est decima matutina, quam ob majoris commodi certitudinem, nam cum uberiori fructu hæc audientur, quando tam difficilis author primum recte intelligitur.

Maturius autem illud significare volui, partim ut innotescat ijs, quos novi ex alijs Academijs ad nostram celeberrimam esse advoluturos, partim ne videantur ea fieri in angulo, quæ multorum iudicium & informationem prærequirunt, partim etiam ut his publicis chartis & alios invitem ad audiendam explicationem meam super Jobum, ut postmodum majori cum emolumento audire queant apodixin; Tales enim præsuppono auditores, qui utcunq; textum Biblicum resolvere valent, quam artem me satis recte propositurum esse confido in enodatione tam gravis authoris.

Agite ergo viri optimi Studiosi linguæ Særa, accingite vos ad opus multis visum novum
&

& ridiculum, quibusdam impossibile, eventus
autem docebit arbitrium, sicut in alijs, quæ
judicia imperitorum spe prosperioris exitus ri-
debant, id jam sumus experti. Unice autem
intendo hoc, ut quantum humana industria &
indefesso labore per DEI gratiam fieri queat,
certitudo & apodixis explicationis veræ in
constructione confirmetur, quamdiu ad res
Theologicas ex professo, vi statutorum Acade-
micorum descendere non licet, alias plura &
promitterem & præstarem, unice in hunc
finem, ut proscribatur odiosum illud dicte-
rium. *Hoc potest ita, potest etiam aliter con-
strui.* Ut hæc assequamur, dabit media ille
DEUS, qui suis discipulis promisit ductum
& præsidium in omni veritate. P. Ro-
stoch, Dominica Cantate,

ANNO 1637.

